

หนังสือกลอนเปล่าพิมพ์ในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ.2526 ถึง 2529

นางสาวอภินันท์ แแก้มแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทางหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต

**ศูนย์วิทยหัสดิการ
ภาควิชารัฐภัณฑ์
นักพิทักษ์วิทยาลัย ชุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2531**

ISBN 974-569-646-8

ลิขสิทธิ์ของนักพิทักษ์วิทยาลัย ชุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016120

| 10301045

THE FREE VERSE BOOKS PUBLISHED IN THAILAND FROM 1983 - 1986

Miss Apinun Kamkeaw

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-646-8

ทักษิณ วิทยาภัณฑ์

หนังสือถอดแบบ ประกาศให้เป็นมาตรฐานไทย ระหว่างปี

พ.ศ. ๒๕๒๖ ถึง ๒๕๒๙

ไทย

นางสาวอภินันท์ แกลนด์

ภาคภาษา

บรรณาธิการภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์กิตติมศักดิ์ พลavy เวช

บังคับกิจวิทยาลัย คุณลักษณะนวัตกรรม อนุมัติให้มีวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบังคับกิจวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ณาร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุนทร พัฒสุข)

อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์กิตติมศักดิ์ พลavy เวช)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์รัตน์ พัฒกิจจำรูญ)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ย่องธรรม ศวนานนท์)

ศูนย์วิชาการและนวัตกรรม

คุณลักษณะนวัตกรรม

อภินันท์ แกนแก้ว : หนังสือกลอนเปล่าที่พิมพ์ในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2526 ถึง 2529 (THE FREE VERSE BOOKS PUBLISHED IN THAILAND FROM 1983-1986) อ.พี.ปรีกษา : รท. กคบมจก 旗下 เวช, 301 หน้า.

การวิจัยแห่งวัสดุประสังท์เพื่อ สำรวจจำนวน เนื้อหา และการจัดพิมพ์หนังสือกลอนเปล่า ในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2526 ถึง 2529 การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจโดยสร้างเกณฑ์ การกำหนดหัวข้อเนื้อหา และการจัดพิมพ์ แล้วนำไปให้ทรงคุณวุฒิทางด้านการเขียน และการจัดพิมพ์หนังสือกลอนเปล่าตรวจสอบ เพื่อนำมาสร้างกรากการสำรวจการสำรวจสำหรับใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำ ภาระการสำรวจมาไว้ในเคราะห์โดยหากการอธิบาย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ในระหว่างปี พ.ศ. 2526 ถึง 2529 มีหนังสือกลอนเปล่าจำนวน 214 เล่ม มีการจัดพิมพ์หนังสือกลอนเปล่าเพิ่มมากขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2526 มี 24 เล่ม พ.ศ. 2527 มี 59 เล่ม พ.ศ. 2528 มี 54 เล่ม และปี พ.ศ. 2529 มี 77 เล่ม
2. เนื้อหาของหนังสือกลอนเปล่าทั้ง 214 เล่ม ที่นำมาวิจัย มี 7 กลุ่ม ใหญ่ ๆ คือ 1) เนื้อหาแสดงอารมณ์และความรู้สึก 2) เนื้อหาแนววิชาชีพ 3) เนื้อหาแสดงสภาพสังคมและการเมือง 4) เนื้อหาสะท้อนชีวิต 5) เนื้อหาศาสนา 6) เนื้อหาปรัชญา 7) เนื้อหา อื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมายังกัน เช่น การแสดงทรงหนะของนักเขียนต่อเรื่องท่อง ๆ การแสดงออกทางเชิง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ บุคคล และสถานที่ เนื้อหาแสดงอารมณ์และความรู้สึก เป็นหัวข้อที่มีมากที่สุด และเนื้อหาปรัชญา เป็นหัวข้อที่มีน้อยที่สุดในหนังสือกลอนเปล่า หนังสือกลอนเปล่า ส่วนใหญ่มีการกระจายของหัวข้อเนื้อหามาก

3. หนังสือกลอนเปล่าส่วนใหญ่ มีการจัดพิมพ์อย่างสวยงาม ไทยแท้และเล่มให้รับการอุดมแบบกอกแหงค์ภาษาไทย ประกอบด้วยภาษาไทยก่อน และมีสารที่สวยงามมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... บรรณารักษ์ศาสตร์
สาขาวิชา ..... บรรณารักษ์ศาสตร์
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนักศึกษา ..... *R.W*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *RT*

APINUN KAMKEAW : THE FREE VERSE BOOKS PUBLISHED IN THAILAND
FROM 1983 - 1986. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. KLOMCHIT PLYWEJ,
301 PP.

The purpose of this research was to survey the titles, contents and publishing of the free verse books published in Thailand from 1983-1986. The criteria used in this survey was inspected by the free verse writers and publishers. The collected data were analyzed by using percentage calculation.

The major research findings were as follow:

1. The publishing of free verse books have been increasing continuously during 1983-1986: there were 24 titles in 1983; 59 titles in 1984; 54 titles in 1985; and 77 titles in 1986.

2. The contents were categorized into 7 subjects: 1) emotion and feeling; 2) psychology; 3) social and political status; 4) way of life; 5) religion; 6) philosophy; and 7) others, such as the writers' expression of sex, conservation of natural resources, etc. Most of the subjects stressed on emotion and feeling, while philosophy was the least emphasis.

3. The design of the book with beautiful and colourful illustration were the highlights of the free verse book.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... บริการรักษาสุขภาพ
สาขาวิชา ..... บริการรักษาสุขภาพ
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติบัตร ..... *อนันต์ พลวัฒน์*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *นิติบัตร พลวัฒน์*

กิจกรรมประจำ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จดุลิต เป็นอย่างที่ก้าวความกรุณาช่วยเหลืออย่างที่ยิ่ง ของ รองศาสตราจารย์ กลุ่มนักวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้กรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นทั่ว ๆ ตลอดจนตรวจแก้ไขเนื้อหาทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ ก้าวความเอาใจใส่ เอื้ออาทร ห่วงใย และให้กำลังใจตลอดมา ศิษย์ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมาก ณ ที่นี่ และขอกราบขอบพระคุณครู อาจารย์ ของศิษย์ทุกท่าน ที่ให้ความรู้ อบรม สั่งสอน จนกระหึ่ม ประสบความสำเร็จในวันนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สุนทรี หังสสุก ประทานการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งกรรมการอีก 2 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์พัฒน์ ลวนานนท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ศรี พัฒนกิจจาธัญ และขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการวิจัย ก้าวความเด้มิใจเสมอมาคือ ดร.สุจิกร จงสอดคลายawan ดร.ระวี ภารวีໄล, ดร.นวลศิริ เปาโรติกย์, ดร.เกียรติวรรษ อมาตกุล, คุณจาง แซกัง คุณสุชาติ สวัสดิ์ศรี, คุณเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, คุณพินุลศักดิ์ ละครบล, คุณวิระ บัวสนธ์ อาจารย์ รื่นฤทธิ์ สัจพันธ์, คุณสรศักดิ์ จุลนัย, คุณมรรคฤทธ์ และคุณแก้วกา ยงจินคาวรกัน

ขอกราบคารวะหลวงวิญญาณของ คุณพ่อ และคุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนการศึกษาของลูก ตลอดมา แท้ไม่มีโอกาสให้เห็นความสำเร็จของลูกแม้เพียงสักครั้งเดียว และขอกราบขอบพระคุณ " แคมปัส " ทุก ๆ คนที่เคยช่วยเหลือ และให้กำลังใจทุกครั้งที่ห้อแท้ โภคเจเพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ อรุณญา แคมปัส ฟีสาวท์แชนด์ ผู้ช่วยเหลือในการพิมพ์ ตรวจ และแก้ไข โดยไม่เห็น แก่ความเหนื่อยหน่าย

ท้ายที่สุดขอขอบคุณ พี่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความรัก และกำลังใจในการทำ วิทยานิพนธ์ มาจากถึงวันนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิจกรรมประจำปี	๓
รายการภาระงบประมาณ	๔
รายการแผนภูมิประจำปี	๕

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัจจุบัน	1
วัสดุประสงค์ของการวิจัย	3
แนวเหตุผล	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีการดำเนินการวิจัย	4
ขั้นตอนการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
คำอธิบายค้นหาที่ใช้ในการวิจัย	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2. กลอนเปล่าและหนังสือกลอนเปล่า	12
ความเป็นมาของกลอนเปล่า	12
ความหมายของกลอนเปล่า	20
รูปแบบกลอนเปล่าของอังกฤษและเมริกา	23

สารบัญ (ทอ)

บทที่		หน้า
	รูปแบบกลอนเปล่าของไทย	27
	กวีซี และเนื้อหาของกลอนเปล่าไทย	35
	หนังสือกลอนเปล่าในประเทศไทย	46
	การอ่าน และทำความเข้าใจกลอนเปล่า	54
	คุณค่าของกลอนเปล่า	60
3.	วิธีกำกับการวิจัย	63
	ศึกษา และเตรียมงาน	63
	จำนวนประชากร	63
	การสร้างเครื่องมือ	63
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	72
	การสำรวจเนื้อหา และการจัดพิมพ์	72
	การวิเคราะห์ข้อมูล	73
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
	ผลการสำรวจจำนวนหนังสือกลอนเปล่า	75
	ผลการสำรวจเนื้อหาหนังสือกลอนเปล่า	79
	ผลการสำรวจการจัดพิมพ์หนังสือกลอนเปล่า ...	94
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	109
	สรุปผลการวิจัย	110
	อภิปรายผล	114
	ขอเสนอแนะ	121
	บรรณานุกรม	123
	ภาคผนวก	131
	ประวัติผู้เขียน	301

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและร้อยละของหนังสือก่อนเปล่าจำแนกตามปีที่พิมพ์	76
2. จำนวนและร้อยละของหนังสือก่อนเปล่าจำแนกตามปีและประเภทการจัดพิมพ์	77
3. ความถี่ของการกล่าวถึงหัวข้อเนื้อหาในหนังสือก่อนเปล่าทั้ง 7 หัวข้อใหญ่ คิดเป็นร้อยละ	79
4. ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อเนื้อหาแสดงอาการณ์และความรู้สึก คิดเป็นร้อยละ	82
5. ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อเนื้อหาสะท้อนชีวิค คิดเป็นร้อยละ	84
6. ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อเนื้อหาแนววิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ	85
7. ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อเนื้อหาศาสนา คิดเป็นร้อยละ	86
8. ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อเนื้อหาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ	87
9. ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อเนื้อหาแสดงสภาพสังคมและการเมือง คิดเป็นร้อยละ	88
10. ความถี่ของการกล่าวถึงในหัวข้อเนื้อหาปรัชญา คิดเป็นร้อยละ	89
11. การกระจายของหัวข้อเนื้อหาในหนังสือก่อนเปล่าแต่ละเล่ม คิดเป็นร้อยละ	92
12. จำนวนลักษณะรูปเล่มของหนังสือก่อนเปล่า คิดเป็นร้อยละ	95
13. จำนวนขนาดของเล่มหนังสือก่อนเปล่า คิดเป็นร้อยละ	96
14. จำนวนการเย็บเล่มของหนังสือก่อนเปล่า คิดเป็นร้อยละ	97
15. จำนวนลักษณะปกของหนังสือก่อนเปล่า คิดเป็นร้อยละ	98
16. จำนวนภาพประกอบของหนังสือก่อนเปล่า คิดเป็นร้อยละ	99
17. จำนวนชิ้นของภาพประกอบปกหน้าและปกหลังของหนังสือก่อนเปล่า คิดเป็นร้อยละ	100
18. จำนวนกระดาษที่ใช้ในเนื้อเรื่องหนังสือก่อนเปล่า คิดเป็นร้อยละ	101

รายการการงานประจำ (ท่อ)

รายการที่	หน้า
19. จำแนกสีของกระดาษที่ใช้ในเนื้อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ	102
20. ชนิดของภาพประจำในเล่ม คิดเป็นร้อยละ	103
21. จำแนกการจัดคำแห่งของภาพประจำและเนื้อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ	104
22. จำแนกขนาดของภาพประจำ คิดเป็นร้อยละ	105
23. จำแนกตัวอักษรที่ใช้ คิดเป็นร้อยละ	106
24. จำแนกการใช้หน้ากระดาษของหนังสือสอนเบ็ด คิดเป็นร้อยละ	107
25. จำแนกราคาของหนังสือสอนเบ็ด คิดเป็นร้อยละ	108

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

รายการແບນກົມປະກອບ

ແບນກົມທີ່	ຫນາ
1. ສໍາຄັນແລະປົມານຂອງເນື້ອຫາໃນແພັນສຶກຄອນເປົ່າ ໃນແກ່ລະຫວ່າງ ຄີດເປັນຮ້ອຍລະ	80
2. ກາຣກະຈາຍຂອງຫວ່າງເນື້ອຫາໃນແພັນສຶກຄອນເປົ່າ ຄີດເປັນຮ້ອຍລະ	90

**ศຸນຍົງວິທຍທະພາກ
ຈຸພາລັງກຣະນິມາວິທຍາລັຍ**